

Jeśli masz jakiegokolwiek inne pytania związane z pomaganiem Twojemu dziecku, aby stało się dwujęzyczne, to prosimy porozmawiać z nauczycielem języka angielskiego jako języka dodatkowego (ang. EAL teacher) w Twojej szkole.

Jeśli nie ma w szkole żadnego nauczyciela języka angielskiego jako dodatkowego języka, to prosimy skontaktować się z Usługami EAL pod nr tel. 0131 469 2890.

Bibliografia

A Parents' and Teachers' Guide to Bilingualism

Baker, Colin, 1995

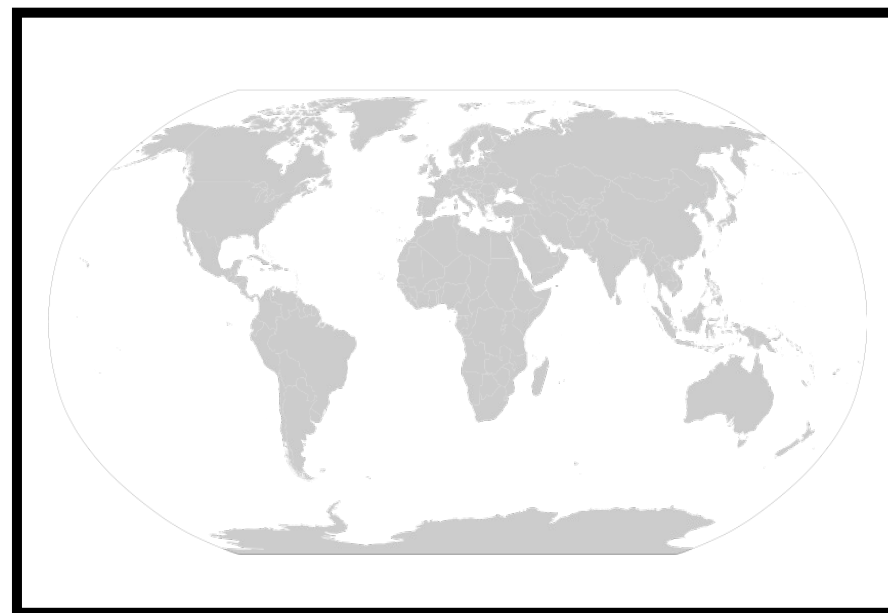
Learning in 2+ Languages

Learning and Teaching Scotland, 2005

Languages for Life: Bilingual Pupils 5-14

SCCC, 1994

Pomaganie Twojemu Dziecku w Stawaniu się Osobą Dwujęzyczną

Luan Porter   Head Teacher   EAL Service

Education Services Centre, 154 McDonald Road, Edinburgh, EH7 4NN
Tel 0131 469 2890, Fax 0131 469 2891

Headteacher.EAL@educ.edin.gov.uk

City of Edinburgh EAL Service 2007

Jak mogę pomóc swojemu dziecku w czytaniu i pisaniu w obu językach?

Zadania z czytania i pisania muszą być interesujące i adekwatne do doświadczeń Twojego dziecka. Wychowawca klasy Twojego dziecka lub nauczyciel języka angielskiego jako języka dodatkowego (ang. EAL teacher) może zasugerować właściwe tematy i działania. Ważne jest także, aby czytać dla przyjemności. Można to zrobić posługując się wymyślonymi historyjkami w obu językach. Środowiskowe lekcje języka także są dobrym sposobem na rozwinięcie umiejętności posługiwania się językiem ojczystym.

Nasz język ojczysty ma inny zapis. Czy to zmyli moje dziecko?

Czytanie i pisanie w języku ojczystym wspiera uczenie się czytania i pisania w języku angielskim. Dzieci mogą bez problemu nauczyć się pisać w dwóch zupełnie innych zapisach.

Moje dziecko ma problemy z czytaniem/pisaniem/ ortografią w swoim języku ojczystym. Czy będzie mieć takie same problemy z językiem angielskim?

Niektóre problemy z pisownią przechodzą z jednego języka na drugi. Im więcej informacji możesz przekazać szkole Twojego dziecka i nauczycielowi angielskiego jako dodatkowego języka, tym bardziej będą oni w stanie odpowiedzieć na Twoje szczególne pytania i dać właściwe wsparcie.

Czy to, że moje dziecko jest dwujęzyczne, wpłynie na to, jak sobie radzi w szkole?

We wczesnych etapach uczenia się języka angielskiego, Twojemu dziecku może zająć więcej czasu osiągnięcie poziomu, który osiągnęłoby w swoim języku ojczystym. Niemniej jednak, w miarę upływu czasu, z motywacją i wsparciem, może sobie ono świetnie poradzić. Rzeczywiście, niektórzy dwujęzyczni uczniowie radzą sobie lepiej w narodowych testach niż uczniowie posługujący się jednym językiem.

Jak ludzie dwujęzyczni postrzegają świat ¹

Jane ma jedną parę okularów z zabarwionymi na żółto szklami. Dla niej, świat jest tylko żółty.

Imran ma dwie pary okularów. Jedne okulary mają szkła zabarwione na żółto. Kiedy je nosi, świat jest żółty. Drugie okulary mają szkła zabarwione na niebiesko. Kiedy je nosi, świat jest niebieski. Ma wybór jak chce widzieć świat - przez żółto - czy niebiesko zabarwione szkła. Może porównać swoje postrzeganie świata z różnymi odcieniami i tonami, które są uwidaczniane przez różne szkła. Może wybrać, kiedy założyć inne szkła, i może podzielić się spostrzeżeniami o świecie z innymi osobami noszącymi okulary z zabarwionymi na żółto szklami, lub porównać postrzeganie z tymi, którzy noszą niebieskie lub inne kolory szkieł.

Może także nosić żółte i niebieskie soczewki równocześnie i doświadczać łączenia kolorów w zielony, ale może rozpoznać - w odróżnieniu do Jane - że świat nie jest żółty, niebieski lub zielony ale, że postrzeganie świata zależy

bardzo od soczewek przez, które ktoś na niego patrzy. Co więcej, Imran może podzielić się swoim kalejdoskopowym widzeniem świata z Jane, która jest zamknięta w swoim żółto-zabarwionym obrazie rzeczywistości.

¹ Wzięte z *Learning in 2+ Languages*, Learning and Teaching Scotland 2005 wersja oryginalna w *Languages for Life: Bilingual Pupils 5-14*, SCCC 1994

Dlaczego ważne jest kontynuowanie rozwijania języka ojczystego?

Rozwinięcie języka angielskiego tak, aby można było się nim posłużyć w celach towarzyskich może zabrać do dwóch lat. Niemniej jednak, pełne rozwinięcie umiejętności posługiwania się językiem angielskim potrzebnej w celach edukacyjnych może zabrać do dziesięciu lat. Pierwszy język Twojego dziecka “zapewnia najlepsze podstawy do uczenia się dodatkowych języków i nowych znaczeń.” Kontynuowanie rozwijania języka ojczystego Twojego dziecka pozwoli im rozwinąć pojęcia i rozumienie, niezależnie od ich uczenia się języka angielskiego.

Jak mogę pomóc mojemu dziecku rozwinąć nasz język ojczysty?

- Czytając literaturę piękną i literaturę faktu w obu językach, ojczystym i po angielsku (książki pisane w dwóch językach)
- Uczęszczając na zajęcia i do szkół uczących w ojczystym języku
- Udzielając się towarzysko w ojczystym języku Twojej społeczności
- Omawiając zadania domowe w Twoim języku ojczystym
- Pozostając w kontakcie z Twoją dalszą rodziną
- Słuchając radia, płyt CD oraz oglądając telewizję i płyty DVD w Twoim języku ojczystym
- Przeglądając strony internetowe w Twoim języku ojczystym i wykonując zadania edukacyjne w Internecie

Często zadawane pytania

Nie mówię zbyt dobrze po angielsku. Czy powinienem/nam mówić po angielsku z moim dzieckiem?
Lepiej jest posługiwać się językiem ojczystym, ponieważ będziesz dobrym przykładem posługiwania się tym językiem. (Twoje dziecko ma wiele możliwości słyszenia języka angielskiego i posługiwania się nim, poza domem.)

Mojemu dziecku mieszają się dwa języki. Co powinienem/nam zrobić?
To się bardzo często zdarza kiedy dziecko uczy się dwóch języków równocześnie. Twoje dziecko będzie stopniowo rozdzielać te dwa języki. Wiek i szybkość z jaką to robią bardzo się różni. Jeśli masz obawy, porozmawiaj z nauczycielem języka angielskiego jako języka dodatkowego.

Czy powinienem/nam próbować rozdzielać te dwa języki, na przykład posługiwać się jednym językiem w domu, drugim poza domem?
W wczesnych etapach uczenia się kolejnego języka, najlepiej jest rozdzielać te dwa języki. Może być trudne utrzymanie granic dla każdego języka ale pomoże to dziecku rozwinąć obydwa języki bez ich mylenia. Poproś nauczyciela języka angielskiego jako języka dodatkowego o pomysły.

Co mogę zrobić, kiedy moje dziecko nie chce już więcej posługiwać się językiem ojczystym?
To jest normalne dla dzieci, szczególnie nastolatków, że chcą się ciągle posługiwać językiem angielskim ponieważ chcą się dopasować do swoich przyjaciół. Czasami to odrzucenie języka ojczystego trwa tylko krótko. Nie zaleca się, abyś zmuszał/a swoje dziecko do posługiwania się określonym językiem.

Co to oznacza być „dwujęzycznym”?

Bardzo powszechne jest u dzieci na całym świecie, że dorastając posługując się więcej niż jednym językiem. Używamy terminu „dwujęzyczny” dla określenia osób, które posługują się więcej niż jednym językiem na co dzień. To nie znaczy, że osoba ma takie same umiejętności w posługiwaniu się każdym językiem.

Jakie są korzyści z bycia osobą dwujęzyczną?

Kultura
Mówienie więcej niż jednym językiem oznacza, że doświadczasz więcej niż jeden świat: inne sposoby myślenia, pomysły i przekonania. Język ojczysty jest bardzo ważny do przekazania wartości, tradycji i podtrzymania tożsamości kulturowej.

Rodzina
Język ojczysty jest zwykle tym językiem, którego dziecko uczy się najpierw, więc ma on specjalne znaczenie i jest najbardziej naturalnym do wyrażania emocji. Język ojczysty jest także ważny do podtrzymania więzi z rodziną i przyjaciółmi.

Siła myślenia
Uczenie się i posługiwanie się więcej niż jednym językiem może poprawić twórcze myślenie, umiejętność rozwiązywania problemów i wyrażania siebie.

Język
Dwujęzyczność przyczynia się do lepszego zrozumienia jak działa język i może sprawić, że uczenie się innych języków będzie łatwiejsze.

Możliwości pracy
Wiele zawodów i pracodawców potrzebuje osób, które mówią, czytają i piszą w innych językach.